

CLASS : 10th (Secondary)

Code No. 2709

Series : Sec. M/16

ਰੋਲ ਨੰ.

--	--	--	--	--	--	--	--	--

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

(Academic)

1st Semester

(Only for Re-appear Candidates)

(Morning Session)

ਸਮਾਂ : 2½ ਘੰਟੇ]

[ਕੁਲ ਅੰਕ : 80

- ਕ੍ਰਿਪਆ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਛੱਪੇ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 4 ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਹਨ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕੋਡ ਨੰ. ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਤੇ ਲਿਖਨ।
- ਕ੍ਰਿਪਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕ੍ਰਮਾਂਕ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ।
- ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਸਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਨਾ ਛੱਡੋ।
- ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਸਤਿਕਾ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹੀ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਉੱਤਰ ਨਾ ਕੱਟੋ।
- ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰ. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਣ।
- ਕ੍ਰਿਪਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੇਖ ਲੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਠੀਕ ਹੈ। ਪਰੀਖਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏਗਾ।

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - (ੳ)

1. (ੳ) ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? 2
 - (ਅ) 'ਬੇਅੰਤ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਗੇਤਰ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ। 1
 - (ੲ) 'ਕਾਰੀ' ਪਛੇਤਰ ਵਾਲਾ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ। 1
 - (ਸ) ਸਮਾਜ ਸੰਬੰਧ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ। 1
 - (ਹ) 'ਖੁਸ਼' ਅਗੇਤਰ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ। 1
2. (ੳ) ਪੜਨਾਂਵ ਕਿਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ? 2
 - (ਅ) ਖਾਸ ਨਾਂਵ ਕਿਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? 1
 - (ੲ) ਟੀਮ, ਕਮੇਟੀ ਆਦਿ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਨਾਂਵ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣ ਹਨ? 1
 - (ਸ) ਸੁਨੀਤਾ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ। (ਨਾਂਵ ਦੀ ਪਦਵੰਡ ਕਰੋ) 1
 - (ਹ) ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। (ਪੜਨਾਂਵ ਦੀ ਪਦਵੰਡ ਕਰੋ) 1
3. (ੳ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ :
 - (i) ਪਤਿ 1
 - (ii) ਕੰਗਾ 1
 - (iii) ਮਾਯਾ 1
 - (ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ :
 - (i) ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਕਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? 1
 - (ii) ਮੁੰਡਾ ਖੇਡਦਾ ਹੈ ਗੇਂਦ ਨਾਲ। 1
 - (iii) ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਮੈਂ ਤੁਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। 1
4. (ੳ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਾ ਕੇ ਲਿਖੋ :
 - ਰਾਮ ਨੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਾਸ਼ ਮੈਂ ਅਮੀਰ ਹੁੰਦਾ 3
 - (ਅ) ਕਿਰਿਆ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ। 3

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਅਤੇ ਅਖਾਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਚਾਰ** ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤ ਕੇ ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ : $2 \times 4 = 8$

- (i) ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਮਾਰਨੀ
- (ii) ਦਿਨ ਰਾਤ ਇਕ ਕਰਨਾ
- (iii) ਉਂਗਲ ਕਰਨੀ
- (iv) ਉਲਟਾ ਚੋਰ ਕੋਤਵਾਲ ਨੂੰ ਡਾਂਟੇ
- (v) ਘਰ ਦੀ ਮੁਰਗੀ ਦਾਲ ਬਰਾਬਰ
- (vi) ਸੱਦੀ ਨਾ ਬੁਲਾਈ ਮੈਂ ਲਾੜੇ ਦੀ ਤਾਈ

ਭਾਗ - (ਅ)

6. (ੳ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ-ਟੋਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ : 3

- (i) ਚੰਦਨ ਰੱਖ ਲਗਾ ਵਿਚ ਵੇਹੜੇ ਜੇਰ ਪਿੰਡਾਣੇ ਖਹੀਏ ਵੇ।
ਕਹੈ ਹੁਸੈਨ ਫਕੀਰ ਸਾਈ ਦਾ ਜੀਵੰਦਿਆਂ ਮਰ ਰਹੀਏ ਵੇ।
- (ii) ਜੋ ਬਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਹੁਲਦੇ ਨੇ ਰੋਜੀ ਲਈ
ਉਹ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਪਰਤਣਗੇ ਕਦੀ।
ਕੁਛ ਤਾਂ ਸੇਕਣਗੇ ਮਾਂ ਦੇ ਸਿਵੇ ਦੀ ਅਗਨ
ਬਾਕੀ ਕਬਰਾਂ ਦੇ ਰੁੱਖ ਹੇਠ ਜਾ ਬਹਿਣਗੇ।

(ਅ) 'ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਬਖਸ਼ਿ ਲੇਹੁ' ਸੁਲੋਕ ਦਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? 2

(ੲ) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਲੋਚਾ ਕੀ ਹੈ? 2

(ਸ) ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਕਿਸਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ? 1

(ਹ) ਡਾ॰ ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ। 1

(ਕ) ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ :

- (i) ਤੂ ਠਾਕੁਰ
- (ii) ਕਿਥੇ ਗਈਆਂ ਭੈਣਾਂ।
- (iii) ਖਾਕੂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਵਣਾ 5

7. (ੳ) ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਭੈਣ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰਕ ਬਲ ਦੀ ਘਟਨਾ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ? 3
- (ਅ) 'ਕੂਕਾ ਲਹਿਰ' ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ? 3
- (ੲ) ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਦੋ-ਕਦੋ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? 2
- (ਸ) ਖਾਲਸਾ ਟ੍ਰੈਕਟ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਟ੍ਰੈਕਟ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਸੀ? 2
8. (ੳ) 'ਉਹ ਸੋਚਦੀ' ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ। 5
- (ਅ) ਸਾਕਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? 2
- (ੲ) 'ਕਰਾਮਾਤ' ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਕਿਸ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ? 1
9. (ੳ) 'ਦੁਸ਼ਮਣ' ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੁ ਲਿਖੋ। 5
- (ਅ) ਬਿਮਲਾਂ ਕੀ ਉਲਾਂਭਾ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਸੀ? 2
- (ੲ) 'ਦੁਸ਼ਮਣ' ਇਕਾਂਗੀ ਵਿਚ ਕਿਸ ਉੱਤੇ ਵਿਅੰਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? 1
10. (ੳ) ਟਾਲਸਟਾਏ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਥੇ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤਾ? 3
- (ਅ) ਡਾ॰ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਕੌਣ ਸਨ? 2
- (ੲ) ਡਾ॰ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਦੋਂ ਮਿਲਿਆ? 2
- (ਸ) ਟਾਲਸਟਾਏ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਕੀ ਨਾਂ ਸੀ? 1

